

# ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI, TÁRSADALMI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

## SZERKESZTŐSÉG:

Az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában, földszint.  
Kéziratokat nem adunk vissza.

Telefon-szám: 151.

ELŐFIZETÉS: Helyben 1 évre 12 frt, 1/2 évre 6 frt, 1/4 évre 3 frt, 1 óra 1 frt. — Vidéken 1 évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr, 1 óra 1 frt 20 kr.

HIRDETÉSEK: 6-hasábos petit sor egyszer 10 kr, minden következésként 8 kr. Bélyegdíj külön 30 kr. Nyilttér sora 20 kr.

## KIADÓ-HIVATAL:

ARADI NYOMDARÉSZVÉNYTÁRSASÁG (az aradi és csanádi egyesült vasutak palotájában.)

Telefon-szám: 151.

### Meghívás.

Az aradvárosi szabadelvű párt elnöke, tekintetes *Tarjányi Vilmos* ur a párt elnökségéről lemondván, az aradvárosi szabadelvű párt tisztelt tagjai, az 1895-dik évi január hó 13-ik napján d. e. 11 órakor a *Krispin* teremben tartandó közgyűlésre tisztelettel meghívottnak.

Tárgy:

Pártelnök választás.

Kelt Aradon 1895-dik évi január hó 7-én.

A végrehajtó bizottság.

### A személy-kérdés.

Arad, január 8.

A válsággal foglalkozó napi sajtó tárgyalásait olvasva, önkéntelenül azt az impressziót nyeri az ember, mintha a helyzet még mindig változatlanul bizonytalan volna, miután tényleg — dacára az aktualitásban utazó szenzáció hajhászok híreszteléseinek — sem a horvát bán, sem más még nem vállalkozott a kormány megalakítására. Mindazonáltal a figyelmesebb szemlélő tisztában van azzal, hogy a krízis nehezebb részén túl vagyunk, és a kibontakozás teljességéhez csak oly differenciák kiegyenlítése szükséges, melyek már inkább a dologi, gyakorlati részét illetik a kérdésnek.

A helyzet javulásának leglényegesebb

momentuma a kedélyek teljes megnyugvása azon biztos tudatban, hogy a kormányzat liberális irányzata érintetlenül megmarad. Sohasem hittük ugyan, hogy a korona részéről rendszer változás tervezetik, de ha meg volt is irányadó helyen az elhatározás, hogy a liberális reformok életbeléptetése előtt az azzal járó nehézségek és várható következmények fontolóra véteessenek, ma már kétségtelen, hogy a Felség a meghívott tanácsosainak jóformán egybehangzó s mindenek fölött teljesen meggyőző információi alapján állandóan megmarad azon elhatározásában, melylyel a reformok betérjesztésére korábban az engedélyt megadta utólag pedig azokat szentesítette.

A fejedelem rendületlen kitartása a szigorúan alkotmányos állásponton végképen el is oszlatta az aggodalmakat, melyek a reakció győzelmes előnyomulásáról szárnyra kelt és az események által látszólag igazolt hírek folytán támadtak. Innen magyarázható a nyugalom, mely a parlamentben és a közvéleményben a kibontakozás folyamata kíséri; és ez a helyzet alakulásában az első nagy és örömdetes eredmény.

Nem kevésbé fontos a helyzet tisztázódása a parlamentben, mely a liberális politika fentartásának szükségképen való következménye. A liberális politikát csak az a párt, és csak annak a pártnak kebeléből alakult kormány folytathatja, a mely párt azt a politikát elejétől ini-

ciálta, fejlesztette s gyakorlati megvalósulásáig segítette, csak az a párt, melyen kívül nincs több olyan közjogi alapon álló kormányképes töredék, mely a lelkiismeret szabadság elvére alapított reformokkal ellenséges álláspontot el ne foglalt volna.

Igy a most kitört és a kedélyeket oly nagy izgalomban hozott válság, mely különös körülményeinél fogva is történelmi jelentőségű lesz mindenkor a magyar közéletben, ma már a személykérdésig redukálódott, mert nem az képezi többé a bizonytalanság tárgyát, hogy *milyen irányban s mely párttal* vagy *pártokkal* kormányozzon az új kabinet, hanem már csak az hogy *kik* alakítsák meg?

Mondják, hogy *Khuen Héderváry* gróf már formális megbízást is kapott volna a koronától az új miniszterium megalakításához; ez annál hihetőbb, mert ilyen meghatalmazást, megbízatást már előbb is kellett kapnia, különben semmi értelme sem volna annak, hogy a szabadelvű párt oszlopos tagjaival már napok óta tanácskozik az új kormány megalakítása iránt, ~~amit a jelenlegi kormány megbízatás nélkül~~ bizonyára nem tehetett volna. De az is bizonyos, hogy idáig még el nem határozta magát arra, hogy a kormányelnöki tisztre vállalkozzék.

Az aktualitást most azon okok fejtegetése képezi, melyek a bánat a kormányalakítás feladatainak vállalásától visszariasztják. Az ő tartózkodásának legvaló-

### Az „Aradi Közlöny” tárczája.

#### Amit a körtefa elbeszél.

— Irta: Főval Pál. —

A falu végén nagy körtefa állt, mely tavasszal nagy bokrétaéhoz hasonlított.

A bérőnek a háza az utca tulsó oldalán állt s kőkapuja volt, mint valamely kastélynak.

A bérő leányát Perrine-nek hívták.

Perrine jegyesem volt . . .

Tizenhat tavaszt ért. Aroczán a rózsák éppoly virágoztak, mint a körtefa virágai.

A körtefa alatt álltunk, mikor ezt mondtam neki:

— Kincsem, édes kincsem, mikor tartunk meg a lakodalmunkat?

A leányka hajával onyelgett a szellő; gyönyörű termete, mezetlen lábaoskája, mely a fapapucsból kikandikált, kis keze, mely az ágak felé kapkodott; hogy a virágok illatát magába szívhaasa, tiszta homloka, csillogó foga piros ajka mögött — minden, de minden mosolygott rajta.

— Oh, mennyire szerettem őt!

— Aratáskor! — válaszolta, — ha a császár téged katonának nem visz.

Eljött a sorozás napja.

Szentelt gyertyát gyújtottam, mert ama gondolatnál, hogy őt el kell hagynom, elfacsarodott a szívem.

Üdvöz légy, Mária!

— A legnagyobb számot hústam. De Jean, az én tejtetvérem kis számot húzott.

Sírva találtam őt.

— Anyám, szegény anyám! . . .

— Légy nyugodt, Jean; én árva vagyok.

Nem akarta hinni, mikor így szóltam:

— Elmegeyek helyetted katonának.

Perrine könnyes szemmel jött a körtefa alá. Soha sem láttam még sirni. A kölyök még jobban illettek neki, mint a mosolygás.

— Helyesen cselekedted, — szolt hozzám.

— Te oly jó vagy! Érdj, kincsem, én megvárlok.

Jobbra, balra, jobbra, balra! A trombita harsog! Előre! indulj!

Igy volt ez Wagramig. Vigyázz magadra, Péter, amott az ellenség!

Lövöldözés az egész vonalon. Ötszáz ágyu dörgött egyszerre. A füst elszoritja a mellet, a láb vérben gázol.

Féltem és hátul maradtam . . .

Elöttem állt Franciaország, a falum, meg a körtefa, melynek virágai immárgyümölcsöse váltak.

Behunytam a szememet s ekkor Perrinet láttam, a mint értem imádkozott. Hála istennek, bátorságot meritettem; hősiesség érzület lepett meg.

— Előre, előre! Tűzet! Szuronyt szegezz!

— Ej, az az ujonc ugyan csak jól harcol . . . Hogy hívjak téged, fiam?

— Péternek, felséges uram.

— Péter, te altiszt vagy!

— Perrine, édes szívem, altiszt vagyok!

Eljen a háború! . . . valóságos ünnep a csata! . . . Hogy egy hadsereget legyőzhessünk, nem kell egyéb, mint egyik lábunkat a másik után raknunk.

— Te vagy az, Péter?

— Szolgálatára, felség!

— No, tűzd fel a vállrojtot.

— Köszönöm, Sire!

S mentünk Moszkváig . . . Oriási hőmezőn halottak jelenték az utat. Mögöttünk a tolyó, előttünk az ellenség, köröskörül a halál.

— Ki megy az első dereglyén tölfele?

— En, felség!

— Jól van, kapitány ur!

Hála Istennek: No Perrine, édes kincsem, büszke lehetek reám! A háborúnak vége, kezembem az elbocsátó levél, Zúgatók harangok a lakodalmunkra!

Az ut hosszú, de a remény a szél szárnyain röpdül. Ott, ama hegyek mögött van a szülőföldem.

Megismertem a templom tornyát. Ugy tetszett, mintha harangoztak volna.

Harangornak . . . De, mi lett a körtefából? A virágok hónapja eljött, de nem látom a virágpompáját. Különbem már messziről látható volt, mert még állt. Ifjú szerelmem fáját megvagdalták. Most is virágozott ugyan, mint az előtt, de galyai szerte heverték a földön. . .

— Ugyan miért harangoz Máté?

— Lakodalmra, kapitány ur!

A kérdezett nem ősmert rám.

— Lakodalmra!

Ez az ember igazat mondott.

A házasság pár a templomban lépett.

Perrine, a kedves Perrine, — ki szebb volt, mint valaha — volt a menyasszony; a vőlegény pedig . . . az én tejtetvérem Jean. . .

szinűbb oka az, hogy az alakítandó miniszteriuma állandóságának feltételei iránt nincsenek még teljesen megnyugtató biztosítékai. Érdekes volna tudni, hogy mily események által látja Khuen gróf a ő prezumpatív kabinetjének állandóságát veszélyeztetve? Egy dolog bizonyos; az t. i., hogy a klerikális ellenzék szörnyű módon lebeszéli a horvát bánt a vállalkozásáról és rémitgeti a szabadelvű párt állítólagos cselvetésével, míg ellemben a szabadelvű párt maga, úgy mint a liberális sajtó őszinte bizalommal csatlakozott Khuen gróf ügyéhez, s teljes erejével való támogatásáról biztosítja őt. Ezt megfontolva alig tévedünk, ha azt állítjuk, hogy a horvát bánt több fejtörést okoznak az Apponyi-Szapáry klikk intrigái, mint a liberális pártról híresztelt becsapási szándék. — A leendő magyar miniszterelnöknek ugyanis legközelebbi s legfontosabb feladata lesz a hátralevő két törvényjavaslatnak keresztülszítása a főrendiházban. Ha erre nézve teljes biztosítékot nem nyer, valószínűleg bonyodalmai támadhatnak a leendő kormányra ép úgy, a mint evidens, hogy a Wekerle-minisztérium visszalépésének konkrét oka éppen a főrendiházak oppozíciója volt.

A főrendiházi ellenzékkel való megbirkózásra valóságban alig található alkalmasabb szabadelvű államférfi, mint Khuen Héderváry gróf, ez adja meg hivatottságának teljes jelentőségét. Ezen hivatottsága biztosítja pozícióját a szabadelvű pártban, s ha van bizalma a főrendiházi többség kivívásához, akkor bátran megbízhat a szabadelvű párt állandó hűségében is, mert bizonyos lehet róla, hogy e pártnak iránta való ragaszkodását nem csökkenteni, de sokszorosan emelni fogja azzal, ha elveit győzelemre viszi.

## BELFÖLD.

A moraviczai mandátum. Mint nekünk írják, a moraviczai képviselői mandátumért Henný Sebestyén m. a. k. ói plébános is fog küzdeni, kit a klerikális és nemzeti párt jelölni akar.

Körülem egyre susogták:  
— Mennyire szeretik egymást!  
— Es Péter? — kérdeztem.  
— Melyik Péter?  
Elfeledek.

Letérdepeltem a templom hátulso részében s imádkoztam Perrinéért meg Jeanért, kiket legjobban szerettem.

Mikor az esküvőnek vége lett, leszakítottam a körtefáról egy virágot, egy hervadt virágocskát — s tova siettem a nélkül, hogy körülnéztem volna.

— Dicsértessék Isten, ők szeretnek engem! Legyenek boldogok!

— Hát, visszatértél, Péter?  
— Vissza felség!  
— No, te most huszonkét éves vagy és lovag s ha akarod grófnővel házassítalak össze.  
Péter kivonta kebeléből az elhervadt virágot, melyet a körtefáról szakított.  
— Az én szívem meghalt, Sire, épúgy mint ez a virág. Engedje meg, hogy a csatateren, mint vitéz harcos halhassak meg...

Péter az első közt küzdött.  
A falu végén van egy sír, melyben egy huszonkétéves ezredes nyugszik.  
A győzelem napján halt meg.  
A név helyett a sírkövön az a három szó áll:  
„Dicsértessék az Isten!”

## A kormányválság.

— Újabb hírek. —

A „Keleti Értelmező” ezeket írja: A kabinetválság megoldása felé közeledik. Khuen-Héderváry gróf, a horvát bán, kit ő felsége délután 4 órakor hosszabb kihallgatáson fogadott, az új kabinet megalakításával megbízott és a megbízást el is vállalta. Egyelőre azonban hivatalosan még nem fog közölni, mivel a bán kész miniszteri névsort óhajtat az uralkodónak bemutatni.

A bán ez érdeklődésben tegnap is igen beható értekezéseket folytatott a szabadelvű párt kiváló tagjaival. Tiszta Kálmán közvetlenül ő felsége által történt fogadtatása után az „Angol Királynő”-höz hajtattott és meglátogatta a bánt, kivel hosszabb ideig értekezett. Egy óra felé a kabinetiroda főnöke: Pápay udvari tanácsos jelent meg a bánnál, akivel háromnegyed 3-ig tanácskozott. — Időközben Falk Miksa dr. országgyűlési képviselő érkezett a szállóba, hogy a bánt meglátogassa; midőn azonban arról értesült, hogy Pápay udvari tanácsos időzik a szalonban, névjegyének hátrahagyásával már távozóban volt, midőn Khuen gróf a terem ajtajában megjelent és Falk képviselőt kérte, hogy csak maradjon. Így hárman mintegy fél óráig beszéltek a helyzetről, míg Falk elbucszott, Khuen gróf és Pápay udvari tanácsos még együtt maradtak.

A kihallgatás után Khuen gróf este fél 7 órakor a nemzeti kaszinóba hajtattott, a hol azonban csak rövid ideig maradt, később a szabadelvű pártba ment, a hová majdnem egyidejűleg Wekerlével érkezett, a kivel azután behatóan tanácskozott is.

Az egyes tárczaminiszterek személyére vonatkozólag különféle verziók keringenek, a melyek azonban csupán csak találgatás jellegével bírnak. Azon hír, mintna Bannly Dezső képviselőházi elnök állásáról lemondani készülne, teljesen alaptalan.

Mint a „Neue Freie Presse”-nak Budapestről sürgönyzik, beavatott körökben kétségtelennek tartják, hogy Khuen-Héderváry gróf legközelebb ma kap megbízást a kabinetalakításra.

Nagyon valószínűnek tartják, hogy Tiszta István és Battyányi Tivadár gróf be fognak lépni a kabinetbe, ámbar még nincs megállapítva, mily minőségben. Az egyes részortokot illetőleg egyáltalában a tárgyalások csak ezután lesznek.

A legújabb híreket távirati rovatunkban hozzuk.

## A házassági perek.

— A polgári házasság végrehajtása. —

Szilágyi Dezső igazságügyminiszter a házassági ügyekben való eljárásról szóló, nagy érdekű törvényjavaslatot egész terjedelmében ma fogja közzé tenni. A javaslat, melyet Plósz Sándor államtitkár készített és az igazságügy miniszter elnöklelte alatt tartott szaktanácskozmány eredményéhez képest átdolgozott értesülésünk szerint 83. §-ból áll és 3 fejezetre oszlik.

I. Fejezet. Eljárás a házassági peresügyekben (1—61. §§.)

II. Fejezet. Eljárás a házassági perben érvényesíthető vagyoni jogi keresetekre nézve (62—71. §§.)

III. Fejezet. Vegyes és átmeneti intézkedések (72—83. §§.)

A javaslat súlypontja a házassági jogról szóló törvényen alapuló házassági perek szabályozásán, nevezetesen a házasság semmisségét, megtámadását, felbontását és az ágytól s asztaltól való elválást tárgyozó perek szabályozásán fekszik. Ezekről szól a javaslat I. fejezete.

A javaslat a házassági peres eljárást a

szóbeliség és közvetlenség elvein építi fel. Alapul a sommás eljárásról szóló 1893: XVIII. t. c. cikket veszi és csakis azon eltéréseket szabályozza, melyeket a házassági perek különleges természete igényel.

Ezen eltérések részben az eljárás alapelveire, részben az eljárás menetére vonatkoznak. Az eljárás alapelvei tekintetében a legfontosabb eltérések a következők:

1. Az officialitás elvének keresztülvitele, amely abban nyilvánul, hogy a bíróság hivatalból is figyelembe veszi a kereseti és viszontkereseti kérelem megítélésére befolyással bíró tényeket és bizonyítékokat és hogy a bizonyítás és a mulasztás következményei máséknál vannak szabályozva, mint más polgári perben.

2. A házasságvédő intézménye mellőzve van. Ennek helyébe lép a királyi ügyészség közreműködése, a mely egyébiránt terjedelmére nézve különböző a semmisségi és egyéb házassági perekben.

3. Az ügyvédi kényszer mellőzése a házassági perekre, törvényes képviselőkre és a szülőkre. Ha azonban a személyek nem járnak el személyesen, akkor ügyvéd által kell magukat képviseltetniük; sőt a javaslat a szövegből, hogy nem ügyvédek, a tárgyaláson kívül se folyhasanak be a perbe, elrendeli, hogy a fel a tárgyaláson kívül csak a bíróság előtt mondhatja jegyzőkönyvbe kérelmeit, beadványainak azonban ügyvédi ellenjegyzéssel kell ellátva lenniük.

A tárgyalás menetére nézve a fő eltérések a következők:

1. Bontó és váló perekben a per megindítását rendszerint békéltető kísérletnek kell megelőznie, amely a törvényszék elnöke vagy kiküldött bíró előtt, kivételesen megkeresett bíró előtt történik.

2. A szóbeli tárgyalás előkészítésével a bíróság kiküldött bírót biz meg, aki a tényállást tisztázza.

3. Az előkészítő eljárás befejezése után a bíróság elrendeli a különlést oly esetekben, midőn a házassági jogról szóló törvény azt előírja.

4. A felebbezés elintézésére mindig szóbeli tárgyalás történik. Hivatalból nem terjesztetnek fel az iratok, amint az jelenlegi eljárásunkban van.

A javaslat II. fejezete megengedi, hogy a megtámadó, bontó- és válókeresettel a fél a házassági viszonyra összefüggő vagyoni jogi keresetet, p. o. a hozomány vagy közszeremény kiadása iránti keresetet is összekapcsolhassa. Ha azonban a vagyoni jogi kereset a házassági per elintézését késleltetné, a bíróság első sorban csak a házasság kérdésében határoz és a vagyoni jogi kérdésben az eljárást csak a házasság kérdésében hozott ítélet jogerőre emelkedése után folytatja.

A III. fejezetben, a vegyes és átmeneti intézkedések között a javaslat külön és részletesen szabályozza az eljárást azon házassági perekben, melyek a kir. bíróságok előtt már folyamatban vannak, illetőleg az egyházi bíróságoktól az eddigi szabályok szerint is a kir. bíróságokhoz voltak átteendőek, és ama házassági perekben, melyeket az egyházi bíróságok állami juriszdikciójuk megszüntetése folytán a házassági jogról szóló törvény 137. §-a értelmében kötelesek a kir. bíróságokhoz áttenni.

## A mult embere.

— Apponyi aspirációi. —

Ellentétben más, aktuális államférfiakkal, Apponyi Albert gróf, az ő politikai fejlődésében állandóan ignorálja a jelen igényeit. Állandóan a jövő emberének hirdették párthívei s ime most, hogy még ez a válság is minden pozitív hatás nélkül átviharzik fölötte s pártja fölé, hirtelen a mult emberévé fejlődött vissza.

Legalább kétségtelenül erre vall az a kis intermezzo, mely az Apponyi Albert gróf királyi kihallgatásáról titokzatos uton-módon a nyilvánosságra kiszivárgott.

Apponyi Albert gróf a Felső kivánataira előterjesztvén a saját nézeteit a parlamenti helyzetre vonatkozólag, bőségesen fejtegette a nemzeti pártnak, a fuzió legnagyobb akadályát képező, a hadsereg kérdésére irányuló, különleges nemzeti aspirációit.

Am ő Felsőge még az elején közbevágott:  
— Lieber Graf, hören Sie auf,  
zum Militaer verstehe ich mehr,  
als Sie. . .

S azzal a jövő reménye, mint a mult  
embere, „kegyelemben elbocsátott.“

## Városi közügyek.

Arad a mult hóban.

— Polgármesteri jelentés. —  
(Vége.)

Tíz 8 esetben volt, nagyobb arányokat  
azonban egy sem öltött.

A községi bíróságnál elinté-  
zetlen maradt november hó végén 160 ügy,  
decemberben befolyt 798, összesen elintézés  
alatt állott 958, ebből elintéztetett 902, tár-  
gyalás alatt maradt 56. Végrehajtás fogana-  
tosított 70, árverés tartatott 2.

A katonai ügyek szabályszerűen ve-  
zettettek. Tartózkodásra és távozásra jelentke-  
zett 93 közös hadseregbeli és 55 honvéd tar-  
talékos. Utóállított 3 helybeli és 1 idegen  
illetőségű hadköteles. Önkéntesnek besorozta-  
tott 11. A póttartalékba helyeztetett 1. Elbo-  
csájtatott 4. A város terhére vendéglőkben el-  
szállásoltatott 58 főtiszt és 3 hadapród.

A város általános csatorná-  
zása folytatott, a 4. sz. ejektor állomás  
összes csövei, az 1. sz. ejektor állomás összes  
csöveinek pedig legnagyobb része már le van  
rakva, decz. 22-én a munkálatok a beállott téli  
idő miatt beszünttetettek.

Az adóbehajtás eredménye a kö-  
vetkező volt. Befolyt: állami adóban 19,711  
frt 17 $\frac{1}{2}$  kr, leiratott 3852 frt 89 kr, összesen  
23,564 frt 6 $\frac{1}{2}$  kr, hadmentességi díjban 514 frt  
27 kr, leiratott 8 frt, összesen 522 frt 27  
kr, jog- és bélyegilletékben 2253 frt 80 kr,  
községi adó 7172 frt 89 $\frac{1}{2}$  kr, leiratott 885 frt  
95 krajczár, összesen 8058 forint 84 $\frac{1}{2}$  krajczár,  
utadó 347 frt 39 kr, leiratott 65 frt 63  
kr, összesen 413 frt 62 kr, átíratási díjban  
1133 frt 43 kr, iparkamaraidij — frt — kr,  
leiratott — frt — kr, összesen — frt — kr.  
Idegen kozadóban 6300 frt 10 kr, le-  
iratott 6548 frt 68 kr, összesen 9854 frt  
81 kr.

Az árva pénzár forgalma volt  
bevételben a mult havi maradvánnyal  
együtt 333,569 frt 78 kr, kiadás volt 14,850  
frt 44 $\frac{1}{2}$  kr, maradvány 318,719 frt 33 $\frac{1}{2}$  kr.

A házi pénzár forgalma volt  
bevételben 70,168 frt 71 $\frac{1}{2}$  kr, kiadásban  
70,134 frt 84 $\frac{1}{2}$  krajczár, maradvány 33 frt 87  
kr. Az utépitési alap bevétele volt 3985  
frt 15 kr, kiadása 1209 frt 21 kr, ma-  
radványa 2776 frt 94 kr. A védgátépitési alap  
állása volt 10,686 frt 60 $\frac{1}{2}$  kr.

A különféle alapok bevétele volt  
1,045,626 frt 33 $\frac{1}{2}$  kr, kiadása 38,282 frt 73 kr,  
maradványa 1,007,343 frt 60 $\frac{1}{2}$  kr.

Kövezetvámiban befolyt 2341 frt 32 kr,  
helypénzben 2325 frt 34 kr, partvám 204 frt  
53 kr, összesen 4871 frt 19 kr, kiadás volt  
959 frt 58 kr, maradt tiszta jövedelem 3911 frt  
61 kr.

A mértékhitelítő hivatalnál hitelesít-  
tetett 34 darab folyadékmérték; 391 darab  
hordó; 25 darab száraz tárgy mérő és 2 drb  
mérleg.

Hitelesítési díj befolyt 116 frt 48 kr.  
Az állategészségügy kielégítő volt.  
Arad, 1895. jan. 6.

SALACZ GYULA,  
kir. tanácsos, polgármester.

## Megyei közügyek.

Folytatólagos sorrendje

az Aradvármegye törvényhatósági bizottsága  
1895. évi január hó 14-iki közgyűlésén tár-  
gyalandó ügydaraboknak.

27. Országos magyar kölcsönös biztosító  
szövetkezetnek a vármegyei községi és árva-  
vagyonok biztosítása iránt benyújtott ajánlata  
s ezzel kapcsolatban Szabolcs vármegye közön-  
ségének átírata a szövetkezet pártolása tár-  
gyában.

28. A vármegye alispánjának jelentése,  
melyben a törvényhatóságok állami javadal-  
mazásának, az 1895-iki országos költségvetés-  
ben előirányzásba vett felemelése alkalmából a  
már rendszeresített elhatározott új első al-

jegyzői álláson kívül, a központban egy új  
gyakornoki állás szervezését és a két kiegészítő  
díjnyel rendszeresítését, továbbá az aradi, vi-  
lágosi, radnai, borossebesi, borosjenői és kis-  
jenői járásokban szervezett gyakornoki állá-  
sok megszüntetése mellett, azok helyére egy-  
egy új járási irnok, a pécskai járásban pedig  
egy díjnyel rendszeresítését s végre a központ-  
ban két új hivatali állomás szervezését  
hozza javaslatba s egyszersmind kieszközöl-  
tetni kéri, hogy az egyik árvaszéki ülnök és  
az árvaszéki irattárnoknak eddigelő a gyám-  
pénztári tartalékalapból fedezett illetményei  
szintén az állami javadalmaszás terhére vétes-  
senek át.

29. A vármegye alispánjának jelentése dr.  
Schönberger Zsigmond és

30. dr. Hubai Pál orvostudori oklevelé-  
nek kihirdetése tárgyában.

31. A vármegye alispánjának jelentése a  
Merse Vaszilie terhén nyilvántartott, de  
veszendővé vált gyámpénztári követelésből  
kifolyólag az árvaszék ellen fennforogni lát-  
szó mulasztások fölött megejtett vizsgálat tár-  
gyában.

32. A vármegye árvaszékének előterjesz-  
tése a Jonescu Lázár volt tiszti főügyész  
terhén tévesen nyilvántartott 82 frt 20 kr. per-  
költség leírása iránt.

33. A vármegye árvaszékének előterjesz-  
tése a Petrovits Koszta varjasi

34. Vildóvitsi Ádám radnai lakos gyám-  
pénztári tartozásának leírása tárgyában.

35. Csermő község képviselő testületének  
határozata tenyész mén vásárlása tárgyában.

36. Kiszindia és

37. Apáti község képviselő testületének  
határozata behajthatlan közkövetelések leírása  
iránt.

38. Krokna község képviselő testületének  
határozata a községi kocsiszin és istálló kija-  
vitása tárgyában.

39. Nagy-Halmagy község képviselő tes-  
tületének határozata az ezredéves kiállításra  
15 frt megszavazása iránt.

40. Sikló község képviselő testületének  
határozata behajthatlan közkövetelések leírása  
iránt.

41. Zaránd község képviselő testületének  
határozata behajthatlan közkövetelések leírása  
iránt.

42. Nagy-Pél és Gyula-Varsánd

43. Kis-Pereg község képviselő testületé-  
nek határozata gőzfertőtlenítő gépek beszer-  
zése tárgyában.

44. Kovaszincz község képviselő testüle-  
tének határozata a szülésznői állás betöltése  
iránt.

45. Ó-Világos község képviselő testületé-  
nek határozata inség-kölcsön és fogyasztási adó  
leírása tárgyában.

46. Fazekas-Varsánd község képviselő tes-  
tületének határozata a telepésekkel kötött szer-  
ződéses tárgyában.

47. Magyarád község képviselő testületé-  
nek határozata az állattenyésztési szükséglet  
mikénti fedezése iránt.

48. Magyarád község képviselő testületé-  
nek határozata két községi hid építése tár-  
gyában.

49. Kurtios község képviselő testületének  
határozata kézbesítői állás szervezése tár-  
gyában.

50. Magyarád község képviselő testületé-  
nek határozata 2000 frt kölcsön felvétele iránt.  
Aradon, 1895. január hó 3-án.

Kiadta:

DÁLNOKI NAGY LAJOS,  
főjegyző.

## IDÓJÁRÁS.

Légnemés: reggel 7 órakor 756.8 milliméter, dé-  
lután 2 órakor 755.9 milliméter. Hőmérsék: reggel 7 óra-  
kor C° + 0.0, délután 2 órakor C° + 3.0. Szél iránya  
és ereje: reggel 7 órakor K. 5. délután 2 órakor DK. 4.  
Felhőzet: reggel borult, ködös, délután többnyire borult.  
Csapadék az azóbbi 24 órában: 0 milliméter.

## IDÓJÓSLAS.

A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött  
távírtai szerint a mai napra a következő időjárás várható:  
— Január 9. —

Borus. — Fagy. — Hó.

## HIREK.

Január 9. Szerda. Róm. kath. naptár: Julián. — Pro-  
testáns naptár: Julián. — Görög-keleti naptár (december

28.): 20 000 vértanu. — A nap két 7 óra 48 perczkor,  
nyugszik 4 óra 27 perczkor.

Szabadságharcol emléktárgyak országos múzeuma  
(színházépület II-ik emelet) nyitva van mindennap dél-  
előtt 10—12 óráig, délután 2—5 óráig. Bemenet díjtalan.  
Kölcsény-könyvtár nyitva van szerdán és szombaton  
8—4 óráig és pénteken 11—12 óráig. Helyiség: Polgári  
iskola, földszint.

Január 9. Aradváros köztörvényhatósági bizottságá-  
nak rendezé havi közgyűlése délután 4 órakor.

Január 14. Aradmegye első évnegredes közgyűlése.

Január 16. Aradmegye és Aradváros közigazgatási-  
bizottságának ülése délelőtt 9, illetve délután 4 órakor.

— A hivatalos lapból. A király Spi-  
zer Ottó horvát-szlavon fő-államügyésznek, vala-  
mint törvényes utódainak, vezetéknevét „Krajcsó-  
vics“ra leendő átválttatása mellett, a magyar  
nemességet az „iloki“ előnévvel díjmentesen ado-  
mányozta.

— Legfelsőbb kihallgatás. Ő Felsőge csü-  
törtökön, azaz január hó 10-én d. e. 10 óra-  
kor Budapesten legfelsőbb kihallgatást fog  
adni. Előjegyzések a kabineti irodában (budai  
kir. várak) eszközöltetnek.

— A mai közgyűlés. Az új esztendő új  
első közgyűlése elég élénknek ígérkezik. Az  
előkészítő tanács több fontos tárgyban hozott  
javaslatot. Így a fa és tégla ipar és a ki-  
iskola felépítésének elfogadását ajánlja a  
városnak. A kerületi orvosok laká-  
sának és működési körletének megállapítása  
iránt beterjesztett javaslatot a tanács által-  
nossággban elfogadta, csupán egyes kerületek-  
nek másképeni beosztását hozza javaslatba. A  
kevésbé fontos ügyek közül említést érdemel  
hogy a tanács a „Kölcsény-egyesület“  
hazafias ünnepeket rendező bizottságának  
száz forintot javasol megszavazni. A kávé-  
mérésről szóló módosított szabályrendelet-  
hez a tanács hozzájárult. A csatornázás  
ügyében, legjobb tudomásunk szerint Mú-  
lek Lajos fog interpellálni, s ha  
nem, úgy a polgárnagy maga fog felvilágosi-  
tásokkal szolgálni.

— Érdekes felolvasó este. A Kölcsény-  
egyesület felolvasásainak második sziklusa  
az első vonzóerejét fokozza. Hasznos volt  
Ferencz a főgymnázium népszerű tanára, cse-  
veg majd el egyet-mást; Horatius nézeteiről, a  
szocializmus ugyancsak modern problémájá-  
ról, aztán két jól ismert, méltán kedvelt nő  
visz költészetet a pódiumra. Ezek Robit-  
sek Margit és Delli Emma kisasszonyok.  
Az Chopint fogja interpretálni azzal a közön-  
ségünk által nem egyszer méltányolt songo-  
rajátékkal, mely művészet; ez pedig Kóbor  
Tamást, a fiatal írói gárda ez előkelő tagját  
azzal a pajzán jókedvvel, mely minden szín-  
padi alakítást vonzó derüsséggel sugározza be.

— Pör Simonyi báró örökösai ellen. Alig-  
alig záródott be a Simonyi-család va-  
dászai kriptájának ajtaja, mely mögött Sji-  
monyi Lajos báró alussza örök álmát, már  
is egy pör készül, hogy megzavarja emléké-  
nek csendes nyugalomát. A pör, mely az örö-  
kösök ellen irányul motivumát az elhunyt br.  
egy igen régen tett, de csupán csekély rész-  
ben teljesített ígéretéből, illetőleg kötelezvé-  
nyéből veszi. A 70-es években történt, hogy  
Simonyi Lajos báró, ki akkoriban nagyban  
szerepelt úgy a politikában, mint a társa-  
dalmi életben, a nemzeti színház-  
nak azt a törvényes jogerőre emelkedett  
ígéretet, illetőleg ajánlatot tette, hogy élet-  
ben lételeg évenként 50 frtot  
fog a nemzeti színház igazgató-  
ságának kiutalványozni a saját  
ozóljaik felhasználására. Ezt a kötelmet telje-  
sítette is 1872-ig, de ettől kezdve nem. Most  
a belügyminiszterium, kinek főnhatósága  
alatt áll a nemzeti színház, benyújtotta köve-  
telését a Simonyi örökösöknek azon 1100  
frtnyi töke kiutalványozásáért, melyet Simonyi  
Lajos báró nem fizetett ki. Hov simán aligha  
fog lefolyni ez az ügy, azt jóformán előre le-

het látni, mivel az örökösök nem igen fognak fizetni egyszerűen, pláne ha a nemzeti színház a 22 év óta le nem fizetett tőke kamatos kamatait is követeli. Ilyenformán kész a pör.

— Uj állások a megyénél. Aradmegye január havi közgyűlése az 1895. évi országos költségvetésben előirányzásba vett állami javadalmazásának felemelése alkalmából a már elhatározott új első aljegyzői álláson kívül még több állást fog választás útján betölteni. Így a központban egy gyakoronoki, két kiegészítő-díjnoki állást, azonkívül javaslatba hozza az aradi, világosi, radnai, borossebesi, borosjenői és kisjenői járásokban szervezett gyakoronoki állások megszüntetése mellett, azok helyére egy-egy járási irnok, a pécskai járásban pedig egy díjnoki állás szervezését. Lesz ezenkívül két szolgálai állás szervezése.

— Csaló milliomos. Kinos föltűnést keltett tegnap Nagyváradon — írja levelezőnk — a város egyik leggazdagabb polgárának, Feldheim Izrael kereskedőnek a letartóztatása. Feldheimt azzal vádolják, hogy részes a László-malomban napfényre derült újabb nagyarányu osalásban. A malom könyveiben a Feldheimtől átvett malom-termékeket meghamisítva vezették be s így több esetben 1000 mm. liszt ára helyett 10 mm-nak az árát tüntetik ki a könyvek. Eddig százhuszezer forint különbözetről van szó, de ez a summa a vizsgálat folyásával egyre növekedik. Feldheimnek Nagyváradon egy egész utcásor háza van s vagyona meghalad néhány milliót. Lakásán tartóztatták le, honnan egyenesen a törvényszéki épületbe vitték. Kihallgatása késő esti órákig tartott, a mikor is szabadlábra helyezték. Feldheim tagadja a bűnösségét és az üzleti könyveire hivatkozik. Az ügyészség a csalással vádolt milliomos üzleti könyveit zár alá helyezte, őt magát pedig rendőri megfigyelés alatt tartják. A városban a hit nagy pánikot idéz elő, mert az újabb csalás sokakat dönt megint a romlásba. A válságban levő malom ügyeinek további fejleményeit lázas érdeklődéssel várják.

— Közmunkák és az alföldi lakosság. A kereskedelmi miniszter gondoskodott, mint értesülünk, arról, hogy több közmunkánál békés- és csanád megyei munkások alkalmaztatván, keresetforráshoz jussanak az évek azon szakában, midőn a mezői munka szünetel. Ezen közmunkák: az alföldi közut békés megyei része, mely 80000 frt költségel-irányzattal állami regiben épül; továbbá a párdány-zsombolyai 42 kilométernyi és a n.-sz.-miklós temesvári 61 kilométernyi helyi érdekű vasutak, az melyeknél szintén békés- és csongrád megyei kubikosok vannak alkalmazva.

— A „legszébb halál.“ Még jó formán bele sem kóstolt az életbe és már is fanyarnak találta. Az első beharapás után eldobta magától, mint a férges almával szokás tenni. Egy fiatal suhanczról szól az ének, ki — a valószínűség e mellett szól — szerelmi bubánat miatt öngyilkossá lett. Tudósítók az esetet a következőkben írja meg: Sándor Gergely vadász suhancz, mint szolgálalégeny volt alkalmazva Hajdu Elek a vadász ref. lelkészénél. Ugyanott szolgált Must Julosa cselédleány is, ki iránt a fiatal legény szerelmes szive erős tüzet fogott. Ostromolni kezdte a leányt szerelmi ömlengéseivel, de a leány tartotta magát — hisz a parasztviganós leányok is lehetnek kacérok — és se igent, se nemet nem mondott. A legény pedig már fenyegetődni is kezdett:

— Meglásd Julosa, az lesz a vége ennek, hogy a legszébb halállal fogok én e miatt meghalni.

Ugy is lett. Pár nap múlva, mikor a leány még mindig kötekedett, előszedte az ábrándos szerelmű parasztfiu a puskáját és mellbe

lőtte magát. Szegény fiu a legcsunyább halált gondolta a legszebbnek. Az öngyilkosságnak ez a romantikusabb része, a sötétebb ezután fog jönni: a vizsgálat.

— Pusztá-Szent-Tornya fölöstása. Justh Zsigmond kedvencz lakóhelyének, a szép fekvésű Pusztá-Szent-Tornyanak határát Bánfalvához, Szabad-Szent-Tornyához és Oroszházához akarják csatolni. A pusztá-szent-tornyai birtokosok a tervbe vett fölöstás ellen a belügyminiszterhez folyamodtak, a hol a fölöstás megakadályozásán kívül okkupációt is kértek. Gyopárhalom, Kakasszék és Lajos-Szénást kéri Pusztá-Szent-Tornyához csatolni, mely így nagyban megerősödne. A belügyminiszter kérvényüket leküldte a vármegyéhez.

— Husz millió forint a lángokban. Bécsben e hét folyamán olyan jelenet fog lejátszódni, a mely érdemes arra, hogy előre is beszéljenek róla. Huszmillió forintot fognak egyszerre a tűzbe dobni, hogy a lángoknak adják át martalékul. Ez természetesen olyan pénz, a mely az idők folyamán hasznavehetetlenné vált. Csupa tizes, száz és ezres bankból áll az összeg, a melyet egy olyan kemenczében égetnek el, a mely osakis erre a célra készült. Egy óriási kosárba szoritják bele ezt a pénzt és addig forgatják felügyelet alatt a tűzben, a míg a bankók a kosárral együtt porrá válnak. Közös sorsa minden létezőnek ez; a bankónak pedig egy kis variánszal az a sorsa, hogy rongyból lett, porrá lesz.

— A muri vége. Három napos murit acan-zsirozott két intelligens, kabátos aradi ur. Borgzős fejjel mentek a Nádor-szállodába, hol felke-éskor az egyik ur szomoruan tapasztalta drága arany órája eltűnését. Barátját gyanúsította, ki azonban tagad, s azt állítja, hogy az órát is — beitták az utolsó éjjel. A gyanubavett ur hallgatózott a saját, s a pajtása gyomránál, de az állítólag beivott óra sehol sem ketyegett. Jelentést tett, s most a vizsgálóbíró dolga lesz kitudni, hol ketyeg hát az a bizonyos óra?

— Gróf Zichy és báró Fiáth becsületbeli ügye. Szenzációs becsületbeli affér tartja igazgatóságban pár nap óta Fejérmegye közönségét. A Fejérmegyei Nemzeti Tanács egyik utóbbi számában újabb Zichy János gróf hosszabb cikket irt a legutóbbi köz-igazgatási bizottsági választásokról. Cikkekben, elsősorban báró Fiáth Miklós főispánt támadta meg s a liberális vezetők eljárását lovagiatlannak és gorbánának nevezte. A cikkben báró Fiáth főispán személyére vonatkozó sértést látott és H u b e r t Andor tábornok és T ó t h Aladár képviselő útján provokáltatta a gróft, a ki segédeül gróf Szapáry László és Meszlényi Lajos képviselőket nevezte meg. A megbízottak az ügyet olyképen intézték el, hogy báró Fiáthnak átadták gróf Zichy nyilatkozatát, a melyben kijelenti, hogy sajnálattal vette tudomásul, hogy cikkéből a főispán személyes sértést magyarázott ki. Kijelenti, hogy távol állt tőle az, hogy báró Fiáth Miklóst bármi módon és bármi tekintetben is megsértse.

— Az összeégett gyermek halála. Megirtuk lapunk tegnapi számában, hogy B e n e Mária egy alig másfél éves aradi kis leány magára hagyatván, a konyhában egy fazékból maró lugot ivott, s ennek következtében súlyos égési sebeket szenvedett. Mint értesülünk a gyermek a sebek folytán tegnap meghalt. A törvényszéki boncolást rajta szinte tegnap végezték az orvosok.

— Crispi kisasszony házassága. Az olasz társaság legérdekesebb napi témája most Crispi Giuseppina kisasszony lakodalmi Linguaglossa herczeggel. A polgári esküvő e hó 10-én lesz, az e ház e hó 12-én áldja meg e frigyét. A házasságnak egész Olaszországban még politikai jelentőséget is tulajdonítanak. — Azt mondják, Crispi csupán azért napolta el a parlamentet, hogy a leánya lakodalmát még mint miniszterelnök tihesse meg, ami valószínű is, mert az esküvő után Crispi állítólag benyújtja lemondását és mint egyszerű polgárember fogja megvédeni becsületét a bíróság előtt Giolitti vádjaival szemben. Crispi kisasszony, a kit otthon csak Peppinának hívnak s apjának a szemefénye, igen esinos olasz leány s kintinően játézik a hárfán. — A fiatal pár házassági szerződése már alá van ir-

va. — Hir szerint Crispi harmincezer lírát juttat évenként a fiatal párnak. — Crispinéd pedig egy földbirtokot ajándékozott nekik. Linguaglossa herczeg szintén tekintélyes évi jövedelmet élvez. Az egyházi esek-tést a S. Maria dell'Ascensione nevű templomban a nápolyi érsek fogja végezni. Crispi miniszterelnök leánya számára még mindig igen nagy számban érkeznek a nászajándékok. A trónörökös pompás gyöngysort küldött, a miniszterteremtés pedig drága gyémánt nyakéket.

— Köszönet. Az aradi tápintézet alapja javára Serb Geraszim ur N.-Pérlől egy forint 50 krt volt szíves adományozni. Fogadja ezért az „Aradvidéki Tanítóegylet“ nevében hálás köszönetemet. Wlaozil Károly pénztáros.

— A tél áldozatai. Nagykikindán Crvenkov Milivoj nevű kocsis egy nagy kazalból szalmát rakott a kocsijára, de úgy látszik, nem ügyelt eléggé, mert a támadt hégag folytán a kazal teteje meglazult s egyszerre csak roppant tömeg szalma s az egész méternyi hórétég alázuhan, maga alá temetve a szerencsétlent, a kinek nem volt ereje elhárítani magáról a szörnyű terhet s megfuladt, mielőtt arramelő parasztnok kiszabadíthatták volna helyzetéből. — Resicza mellet czerovai parasztnok egy hegyi patak átjárójáról emberi testet láttak lelőgni tegnap reggel. Közelebb meelve borzasztó látvány tárult feljük. Megismerték Petru Lázár jómódu füzési gazda holttestét, mely a csuklónál eltört jobb lábbal bele volt akadva, az átjáró két gerendája közé volt ékelve s így lógott alá a szétrongyolt ruhákkal a mélységbe. A szerencsétlen ember az átjárón áthaladva nyilván elcsuszott s a jobblábal megakadva a résben, elvesztette az egyensúlyt. Készségszerűen, hogy nem tudott talpontra szert tenni, téphette le magáról halálusája közben a ruházatot.

— Mozgolódó szociálisták. A szociálisták, ugyilátszik, az újv beköszöntésével újból megkezdették országszerte agitációikat. Hódmező-Vásárhelyről írják, hogy az ottani szociálisták Nagy Mihályt választották meg vezérökül, ki igen veszélyes tanokat hirdet, amiért a főkapitány a hirdetett népgyűlést betiltotta. A szociálisták most a tanácshoz fölebbezték, a hol alkotmányos jogukat követelik hatyken és fenyegetőzve. A szociálisták újabb mozgolódása nagy izgatottságot kelt a városban, a hol aggódva nézik a dologkerülő munkások fenyegető magatartását. — Kassán, szintén a szocialista tanok kezdenek veszélyes nagy mértékben terjedni. A fővárosból jött izgatatók bujtogatják a népet. Gyűlést akartak tartani, de a hevés izgatások miatt annak megtartását a főkapitányság tiltotta, az e miatt zavargókat pedig letartóztatta.

— Nagy búvésztélyt rendez A l a p y tanár (Stampfl Gusztó) f. hó 13-án a „Fehér Kereszt“ nagytermében. A műsor érdekes és kellemes szórakozást ígér. A jegyeket előre is lehet váltani.

— Zálogház árverés lesz ma Weisz Dávid helybeli zálogintézetében, melyre felbivjuk az érdeklődők figyelmét.

— Pályázatok. Albírói állásra a felső-vissói járásbírósnál 2 hét alatt; hivatalssolgai állásra a brassói törvényszéknél 4 hét alatt; járásbírói állásra a gyulafehérvári járásbírósnál 2 hét alatt; postamasteri állásra Ujvidék-Oszen (Bács-Bodrogmegye) 3 hét alatt; joggyakornoki állásra a győri ítélőtáblánál 2 hét alatt; irnoki állásra a czeplédi járásbírósnál 4 hét alatt.

## HYMEN.

Wenckheim Krisztina esküvője. Fényes esküvő lesz f. hó 22-én d. e. 10 órakor Budapesten a József-utcai Jézus sz. szíve templomban. Gróf Széchény Antal vezeti oltárhoz gr. Wenckheim Frigyes és neje sz. Wenckheim Krisztina grófnő leányát, Krisztinát. Az esküvő után a Wenckheim család Baross-utcai palotájában déjeunér, megelőző este pedig nagy estély lesz. Az esküvőre a fővárosban idező arisztokráciának legelőkelőbbjei hivatalosak. Az esküvői szertartást Schlauch Lőrincz bíboros-püspök fogja végezni.

## GYÁSZROVAT.

† Sas József, az arad-osanádi egyesült vasutak egyik szorgalmas fiatal tisztviselőjének elhunytáról vettük őszinte részvételt az alábbi gyászjelentést: Stumper József és neje szül. Csabai Mária és gyermekeik Ferencz, Anna és férje Fröhlich József, Antal, Ignác és Paula, a maguk és számos rokonaik nevé-

ben is mély fájdalommal tudják, a szeretett és felejtetlen gyermek, illetve testvér, sógor, rokon és jóbarát **S a s J ó z s e f**, az Arad, osanádi egyesült vasutaktisztviselőjének, 1895. január hó 8-án reggeli 6 órakor Mezőhegyesen életének 33-ik évében történt gyászos elhunytát. A megboldogutnak hült tetemei Aradra szállítva január hó 9-én, d. u. 3 órakor fognak a felső temető halottas terméből örök nyugalomra tételni. Az engesztelő gyász-miséldozat pedig január hó 10-én, d. e. 9 órakor fog a helybeli t. Minorita-atyák templomában az egek Urának bemutattni. Arad, 1895. január 8. Nyugodjék békében! Aldás hamvaira!

#### IV. Kimutatás

az újévi üdvözléseknek az árvaházalap javára való megváltásáról.

Az aradi m. kir. pénzügyigazgatóság 18 sz. ivén: Krausz József 1 frt, Rónay István 1 frt, Federer Ferencz 1 frt, Purman József 50 kr, Földes Antal 50 kr, Bartl József 50 kr, Embey Iván 50 kr, N. N. 20 kr, Tagányi Gusztáv 1 frt, Hambek 80 kr, Toth Sándor 30 kr, Tomacsek János 20 kr, Holndonner Ottó 30 kr.

Az aradi kaszinó egyesület 11. sz. ivén: Hermann Gyula 2 frt, Vizer Péter 1 frt, Robitsek Agost 1 frt, Bohus István 10 frt.

A kapitányi hivatal 5 sz. ivén: dr. Szilágyi Ede 2 frt, Stepniczka és neje 2 frt, Sarlot Domokos 2 frt, Potyondy Gusztáv 2 frt.

A kapitányi hivatal 4 sz. ivén: Hughes és Lancaster 10 frt, T. J. Meyer 10 frt, Ault Herbert 5 frt, E. Edwards 5 frt, Kate Edwards 2 frt, Jack Edwards 1 frt, Arthur Edwards 1 frt, Mary Edwards 1 frt, Dürr Testvérek 1 frt, Mittelmann és Társa 2 frt, Holdstein Simon 1 frt, Wittenberger Izidor 1 frt, Schauer B. és társa 30 kr.

A kapitányi hivatal 3 sz. ivén: Floreszku György 1 frt, Kohn Ignác 1 frt, Müller J. és fia 1 frt, Bittner József 1 frt, Lengyel Testvérek 1 frt, Glück Dezső 1 frt, Marek Samu 1 frt, Tones Ede 1 frt, öz. Hartman J. 50 kr, Maresch Gyula 1 frt, Schönwald Nőé 1 frt, Szabó Albert 1 frt, Huszerl Mária 1 frt, Ifj. Klein Mór 1 frt, Ernyei Gyula 1 frt, Kell Manó 1 frt, Róth Testvérek 50 kr, Münz J. 50 kr, Holtzer 50 kr, Grünwald Ferencz 1 frt, Kosztká és fia 1 frt, Leszkay 1 frt, Andrányi Gusztáv 1 frt, Rozsnyai Mátyás 1 frt, Rus János 50 kr, Weil Alajos 1 frt, Ilics Testvérek 1 frt, Schleimger és Schwarda 50 kr, Frank Pál 50 kr, Pollák Józsefné 50 kr, Löwy Lipót 50 kr, N. N. 20 kr, Heuduska Vilmos 50 kr, olvashatlan aláírás 10 kr, Krausz József 50 kr, Karácsonyi Antal 1 frt, Feichtaler 50 kr.

#### EGYLETEK, TÁRSULATOK.

(\*) Az aradi pinczerek országos nyugdíjalapot gyűjtő asztaltársasága e hó 9-én szerdán éjjel 12 órakor **H u z ó** István templomutcai kávéházában nagygyűlést tart. Tekintettel a tárgyalandó ügy nagy fontosságára, mely a nyugdíjkérdés megbeszélésében kulminál, felhívattak az asztaltársasági tagok, hogy e gyűlésen lehetőleg teljes számban megjelenni sziveskedjenek. Az elnökség.

#### MULATSÁGOK.

##### Farsangi naptár:

Január 12. Waggongyári munkások táncszivalmja (Waggongyári vendéglő.)

Január 12. Menyecske-bál Schór Albert vendéglőjében.

Január 20. Az aradi könyvnyomdászok táncszivalmja a „Fehér kereszt” szálló nagytermében.

Január 26. Az első aradi iparosok betegsegélyszegyletének táncszivalmja (Vadember.)

Február 2. Iparos fjak bálja (Iparosház.)

Február 9. Az aradi tornászok társasestélye a Krispin-teremben.

Február 15. Az aradi polgári jótékony társaság jelmezbálja (Fehér Kereszt.)

(=) Regatta-bál. Már egy ízben említettük, hogy a tiszai regatta-egyesület megbízta a temesvári regatta klubot egy bál rendezésével, s hogy az ottani regattisták ezen kintűntető megbízásnak olyképen óhajtanak megfelelni, hogy egy minden tekintetben fényes bált rendeznek a városi vigadóban. A rendezőbizottság elhatározta, hogy a bált f. évi február hó 1-én rendezi. Ezen rendkívül fényesnek ígérkező bál már az által is érde-

kes lesz, hogy a tiszai regattaszövetséghez tartozó városok, u. m. Temesvár, Szeged, Arad és Nagy-Becskerek összes regattistái vesznek benne részt.

#### SZÍNHÁZ, IRODALOM, MŰVESZET.

##### A színház műsora:

Január 9. (Szerda) *Fra Diavolo*, opera.  
Január 10. (Csütörtök) *Erdő az épe*, színmű.  
Január 11. (Péntek) *A fősvény*, vígjáték.  
Január 12. (Szombat) *A bányamester*, operette, (először.)  
Január 13. (Vasárnap) *Délután*: *Liliomfi*, énekes vígjáték; este: *A bányamester*, operette, (másodszor.)

##### Don Caesar de Bazán.

(k) A tegnapi régiséget hogy előszedték, minden esetre **B e n e d e k** Gyula kedvéért történt.

A kellemetlenségeken — már szokásában van az emberi természetnek — szeretünk hamar túl esni, én is úgy teszok.

**Benedek Gyula** harmadik estéje szinte akaratlanul eszünkbe juttatta *Fenyvessit*.

Es mikor eszünkbe jutott *Fenyvessi*, látnunk kellett azt az írt, mely a két bonvivant között van. Különösen tegnap este kellett hogy lássuk, mikor **Benedek** „forsz szerepének” még szövegét sem tudta és várta, várta a szó szoros értelmében a sugót. Pedig mi ehhez nem vagyunk szokva, már t. i. ahhoz, hogy a vígjáték író szellemes ötleteit előbb a sugó lyukból halljuk, s csak azután halványan imitálva a színésztől.

Felvonások végén a karzat néha beugrott egy kis tapsba, melyet a földszintén két hatalmas tenyér provokált, de csakhamar elhallgattak.

Bonvivanti véna van benne, azt tagadni nem lehet, hanem az is gyenge. A mi többet produkálni akar, az nem sikerül neki. Es mikor ezeket konstatáljuk, felmerül a kérdés: hogy leszünk ezután...

**Angyal Ilka** — hiszen a szerep sem volt nagyobb méretű — sokat nem tudott adni, de azt a keveset jól adta.

A szerelmes király **T o m p a** Kálmán volt. Kis szerepét hévvel, a hol kellett erővel is játszotta meg.

Ugyes és felette csinos **Lazarino** volt **N o v á k** Irén, ki ennek az antiquariusi darabnak legvonzóbb szerepét kedvesen csevegte el.

A Montifor párt **T o l n a i n é** és **F o r i s s** Pista játszták hatással és kreatál kitűnő két kabinet párt jelenetnyi szerepükből.

Az első miniszter játékában, **G á l** Gyula adta, sok erőt láttunk.

Az egész vígjáték különben egész hidegen hagyta a publikumot.

\* A zenede estélye. Az aradi zenede növendékei f. hó 10-én a Krispin-teremben intézeti házi-zenede estélyt rendeznek, melynek műsora ez: 1. Weber Bűvös vadász dalmű nyitánya, zongorán előadják: **B r a u n** Janka, **I r i t z** Ella, **R a t k a i** Margit és **S á g h y** Emilia. 2. Meyerbeer Hugenották, Duo Clarinette és zongorán előadják: **K o v á c s** Vilmos és **R e i n e r** Camilla. 3. Székely Imre „Honi emlékeim”, előadja: **R a t k a i** Margit. 4. Wusching Konrad, Miért virulsz, női kar: **A n t a l f f y** M., **B a s c h** St., **G r ü n w a l d** Margit, **H a m b e k** Róza, **B i z a** J. **B ö h m** J., **B r a u n** J., **B r u n h u b e r** G., br. **P u r c z e l l** M., **R a t k a i** M., **S á g h y** E., **T h ó t** Vilma, hegedűn kíséri **I n s t i t ú r i s** L., **K i l é n y i** K. **K o v á c s** V., **S c h e r f e n e d e r** K. 5. Székely Imre 24-ik ábránd, előadja: **S á g h y** Emilia. 6. Haydn Simfonia 11-ik sz. zongorán előadják: **R e i n e r** C. és **U b l** J. 7. Beethoven Hegedű és zongora sonáta 2-ik sz., előadják a zenede tanárnői: **S c h l e i s z n e r** A. és **N é m e t h** G. urhölgyek. A hangverseny tanczköveti. Kezdeté 6 órakor. Az ülőhelyek számozatlanok, belépti díj nincs.

#### TÁVIRATOK.

##### A kormányválság.

**Budapest**, január 8. (Saj. tud. táv.) A válságban mind valószínűbb **Hédervár** kabinet alakítása. Ma **Wekerlénél** értekezlet volt, melyben részt vettek a bán, **Wekerle**, **Bánffy**, **Szlávy**, **Szilágyi**, **Tisza**,

**Darányi** és **Szell**. A megállapodások kevéssé ösmertek.

A bán megbízatása a királytól teljes, de a bán olyan mérvű meleg és lelkes támogatás biztosítását követeli a szabadelvű párttól, melyről öt biztosítani egyáltalán nem lehet. A párttagok között a hangulat az, ha a bán bebizonyítja idővel, hogy tetteivel és elveivel tekintélyt szerez, rokonszenvet érdemel, úgy azt megkapja, de előre nem biztosíthatja senki.

A kilépetteket engedményekkel a pártba visszahívni a szabadelvűek nem törekednek, de a bán igen. Ezen eltérések kiegyenlítése után alakítja csak meg a bán kabinetjét.

Uj miniszterekül emlegetik **Bethlen** Andrást, **Batthyányi** Lajost és **Tisza** Istvánt.

**Budapest**, január 8. (Saj. tud. táv.) Hirlik, hogy **Gajary** benyújtotta lemondását a szabadelvűpártnak a „Nemzet” szerkesztéséről.

##### Esküvő.

**Budapest**, január 8. (Saj. tud. táv.) **Hadik-Barkóczy** Endre gróf országgyűlési képviselő ma vezette oltárhoz **Zichy** Klára grófnét. Rendkívül nagy és elegáns főúri közönség asszisztált a szertartásnál.

##### Nagyszerű hagyományok.

**Budapest**, január 8. (Saját tud. táv.) Ma hirdették ki a budapesti törvényszék előtt **Macklup** Adolf nemrég elhunyt bőrgyáros végrendeletét, mely szerint az elhunyt a következő összegeket hagyományozta jótékony célokra:

4000 korona keresztény és zsidó szegények részére;

2000 korona a bicskei és mányai szegények számára;

50,000 budapesti közhasznú és jótékony célú intézetek között elosztás végett.

20,000 korona a bicskei és mányai jótékony intézeteknek és végül 400,000 korona az örökhatározó nevét viselő, Budapesten alakítandó közhasznú alapítvány részére, melynek közelebbi végrehajtása a végrendelet végrehajtóinak van fenntartva.

##### A Zasztava sajtópöre.

**Budapest**, január 8. (Saj. tud. táv.) A Curia elvetette ma **Popovics** Milán, a „Zasztava” betűszedőjének föllebbezését, akit a szegedi törvényszék a memorandum-pör elítélteinek dicsőítéséért másfélévi fogházra és a költségek megtérítésére ítelt.

##### Károly Lajos főherczeg látogatása.

**Bécs**, január 8. (Saj. tud. távirata.) **Károly Lajos** főherczeg és neje **Mária Terézia** főherczegnő, a kik jan. 5-ike óta Meránban tartózkodnak, hogy fiukat **Ferencz Ferdinánd** főherczeget meglátogassák, e hó 10-ikén onnan Bécsbe térnek vissza. **Ferencz Ferdinánd** főherczeg jan. 11-ikén Budveisben ezredéhez vonul be.

##### Albrecht főherczeg állapota.

**Arkö**, január 8. (Saj. tud. táv.) **Albrecht** főherczeg állapotában tartós javulás állott be. A főherczeg már ágyon kívül van, és csak elővigyázatból nem hagyja el szobáját. A főherczegről tegnap kiadott orvosi jelentés így szól: a betegség szűnő félben van. A katharális jeleségek majdnem teljesen megszűntek. A főherczeg állapotáról ezentúl többé nem adnak ki orvosi jelentést.

## Graef Gusztáv.

Berlin, január 8. (Saját tud. táv.)  
Graef Gusztáv, a híres festő, meghalt.

## Beszakadt jég.

London, január 8. (Saj. tud. táv.)  
A blacktumei tó jege beszakadt, 60 korszolyázó a jég alá zuhant. Egyetlen aszszony kivételével valamennyit megmentették.

## Elfogott hajók.

Génua, január 8. (Saj. tud. táv.)  
Hir szerint a török hadihajók elfogtak amerikai hajókat, melyeken az örmények számára tizezer fegyvert szállítottak.

## Dinamit merénylet.

Bilbau, január 8. (Saj. tud. táv.)  
Az oestai távirtda állomás ellen dinamitmerényletet intéztek. A kár tetemes. — Emberélet nem esett áldozatul.

## Udvari gyász.

Pétervár, január 8. (Saját tud. táv.)  
Legfelsőbb parancs folytán a nápolyi király elhunytá alkalmából 24 napi udvari gyász rendeltetett el.

## A berlini orosz nagykövet.

Pétervár, január 8. (Saj. tud. táv.)  
A „Garasdanin” jelentése szerint Richter gróf főhadsegédet fogják berlini nagykövetté kinevezni. Schwalow gróf e hó közepén Pétervárra és Moszkvába megy, és azután állandó tartózkodásra Varsóba utazik.

## Intrika a csár ellen.

Pétervár, január 8. (Saj. tud. táv.)  
A csár ellen erős intrika indult meg a régi udvaroncok között, kik szélteben hangoztatják, hogy a csár liberális intézkedései sok zavart és rendetlenséget idéznek elő, mert ezen liberális intézkedések a jelenlegi orosz viszonyok között képtelenek. Szerzőjük ezen intézkedéseknek legtöbbször a csár neje, a gyűlöletesség válni kezdő hesszeni herczegnő.

## KÖZGAZDASÁG.

## Uj-aradi heti gabnavásár.

— Saját tudósítónktól. —

Uj-Arad, január 8.

(S. ss.) Az utóbbi napok igazi télies jellegűek voltak. Dacára hogy eddig az időjárás kárt a vetéseken nem okozott, elég volna már a jóból.

Az új év beálltával sem lett kedvezőbb a gabonaüzlet. A kínálat a rossz utak következtében fölötte csekély. A kereslet, irányzat és az ár változatlan maradt.

Eladatott:

Buza 150 métermázsa 5 frt 40 krtól 6 frtig.

Tengeri 100 mmázsa 5 frt 20 krtól 5 frt 50 krig.

Rozs névleges jegyzés 4 frt 90 krtól 5 frt 20 krig.

Arpa névleges jegyzés 5 frt 20 krtól 5 frt 40 krig.

Zab névleges jegyzés 5 frt 90 krtól 6 frt 40 krig.

## Szeszüzlet.

— Január 8. —

Mai jegyzéseink: Készaru nagyban nyers szesz 58.—, kicsinyben 58.50 hordó nélkül per 100 liter %, beleszűz 35 frt fogyasztási adót.

## Budapesti áru és értéktőzsdé.

— Gyenes és Balog országjelentése. —

Budapest, január 8.

Gabonaüzlet: Buzát ma jól kínáltak, a vételkedv jó volt, az irányzat csendes

maradt, elkelt 24,000 mm. változatlan áron.  
Eladások:

	mmázsa	klgramm	frt
Tiszavidéki	200	82.	6.95
"	500	82.	6.95
"	400	81.	6.95
"	700	81.	6.92 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>
"	200	81.	6.95
"	200	81.7	6.90
"	400	80.	6.90
"	600	80.	6.85
"	400	79.	6.80
Fehérmegyei	300	79.	6.72 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>
Bánáti	6700	78.	6.70
Felső-tiszai	500	82.	6.88
"	1500	82.	6.90
"	2000	81.	6.85
Serlei	2400	78.	5.55
Zab	100		6.25
"	200		6.—
"	200		5.87 <sup>1</sup> / <sub>2</sub>

Határidőüzlet: Amerikából érkezett lanyhább jegyzések dacára nálunk változatlan szilárd árfolyamokon indult az üzlet, tekintettel a csendes készaru üzletre, így zárult is. Tengeri igen szilárdan indult s élénk vásárlási kedv mellett szilárdan zárult.

Zárul 11 órakor

Buza márczius—április 1894	7.08—7.04
Buza szeptember—október 1894	6.68—6.69
Tengeri május—június 1894	5.52—5.53
Tengeri őszre	6.27—6.28
Zab márczius—április 1894	6.04—6.05
Zab őszre	6.04—6.05
Káposztarepoze	10.70—10.80

Külföld: New-York: buzára  $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{8}$ , tengerire  $\frac{1}{8}$ — lanyhább, Chicago: buzára  $\frac{1}{8}$ — tengerire  $\frac{1}{8}$ — $\frac{1}{8}$  lanyhább. Páris és London szilárd, Liverpool tartott.

Értéktőzsdé: Ma csendes forgalommal indult az üzlet változatlan árfolyamokon, később ismét osztrák hitelben fejlődött nagyobb üzlet, melyre 2 frttal meg szilárdult, a többi papirok szintén szilárdabbak lettek.

Zárul 11 órakor:

Osztrák hitelrészvény	412.50
Magyar hitelrészvény	500.—
Osztrák álamvasut	397.50
Rima-Murányi	275.25
Déli vasut	106.50

— Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok. 1895. évi jan. hó 7-én. Hízott sertés árak: 1. Magyar első rendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 klgron felüli súlyban) 43.—44. krig. Öreg közép (páronként 300—400 kilogramm súlyban) 43.—44. krig. Fialat nehéz (pkint 320 klgron felüli súlyban) 44.—45. krig. Fialat közép (pkint 251—320 krig súlyban) 44.5—45 krig. Fialat könnyű (pkint 250 klgr. terjedő súlyban) 44.—45. krig. II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 klgron felüli súlyban) 43.—44. krig. — Közép (pkint 220—280 klgr. súlyban) 43.5—44. krig. — Könnyű (pkint 220 klgrig terjedő súlyban) 44.—44.5 krig. — Szerbiai: Nehéz (pkint 260 klgr. felüli súlyban) 43.—44. krig. Közép (páronként 220—260 klgr. súlyban) 43.—44. krig. — Könnyű (páronként 220 klgrig terjedő súlyban) 42.—43. krig. Sertésliét-szám 1895. jan. hó 4-én volt készlet 117,699 darab. 1895. jan. hó 5-én felhajtott: 3185 darab. 1895. jan. 5-én elszállított 2985 drb. 1895. jan. 4-én maradt készletben 117,849 drb. — A hízott sertés üzletirányzata: Változatlan.

## Hivatalos árfolyamok

## a budapesti áru és értéktőzsdén.

Budapest, 1894. január 8.

Magyar aranyjárdék 4%	123.75
Magyar koronajárdék 4%	98.70
Magyar arany 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> %	127.85
Magyar ezüst 4 <sup>1</sup> / <sub>2</sub> %	103.50
Magyar keleti vasut 1276.	125.—
Magyar földtehermentesítési kötvény	98.—
Magyar italmegváltási kötvény	100.75
Horvát-szlavon földtehermentesítési kötvény	97.50
Magyar nyereséj-sorsjegy kölcsön	158.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	148.—
Osztrák papírajárdék	100.50
Osztrák járdék ezüst	100.50
Osztrák járdék arany	125.25
Korona járdék	100.—
1860-ki államsorsjegyek	157.—
Osztrák-magyar bankrészvény	104.50
Magyar hitelbank részvény	500.25
Osztrák hitelintézet részvény	412.25
Osztrák-magyar államvasut	399.25
20 frankos arany (Napoleonkor)	9.86
Német birodalmi márka	60.80
London	124.—
Páris	49.30

## Budapesti gabnatőzsdé.

— Az „Aradi Közlöny” távirati tudósítása. —  
Budapest, január 8. d. u. 6 óra.

F	a	j	Irányzat	100 klgr. ár	frttól	frtig
Buza bászai uj				6.60	6.85	
Buza tiszavidéki				6.65	6.90	
Buza pestvidéki				6.60	6.85	
Buza fehérmegyei				6.60	6.85	
Buza bászai				6.70	6.95	
Roze uj, I-ső rendű				5.35	6.40	
Roze uj, II-od rendű				5.30	6.35	
Arpa takarmány				5.80	6.—	
Arpa égetni való				6.25	6.30	
Arpa sörfőzdei				7.15	8.15	
Zab				5.85	6.25	
Tengeri bászai				6.—	6.10	
Tengeri másnemű				5.95	6.—	
Káposzta-repoze bászai				—	—	
Köles				6.20	6.80	
Buza szept.-okt.				6.69	6.71	
Buza márcs.-ápr.				7.04	7.06	
Buza máj.-jun.				5.55	5.66	
Roze szept.-okt.				6.28	6.30	
Tengeri jul.-aug.				—	—	
Tengeri aug.-szept.				—	—	
Tengeri októberre				—	—	
Zab márcs.-ápr.				6.06	6.07	
Zab szept.-okt.				—	—	
Káposzta-repoze aug.-szept. 1894.				10.85	10.70	

## VIZJELZÉS.

1894. évi január hó 8-án reggel 8 órakor észlelt vizállások, időjárás és hőfokok a marosi és tiszai vizmérőzén.

Észlelési állomás	Hátrák °	Időjárás	Vizállás	Hőmérséklet
			ostimétr.	ostimétr.
Gyulafehérvár	— 3°	felhős	— 28	jég áll
Branycska	+ 1°	d rült	— 42	jég áll
Arad	—	felhős	— 95	jég áll
Makó	— 1°	felhős	— 22	jég áll
Szeged	— 4°	felhős	— 51	jég áll

A + jel a 0 feletti hőmérsék és vizállásokat jelzi.

A — jel a 0 alatti hőmérsék és vizállásokat jelzi.

Arad, 1894. január 8.

A m. kir. folyammérőki hivatal.

## Aradvarosi

Évadbérlet  
96. szám.



## színház.

Havibérlet  
16. szám.

Szerdán, 1895. január 9-én

Fra-Diavolo,  
a rablóvezér halála.

Regényes nagy opera 3 felvonásban. Irta: Scribe. Zenét szerzte: Auber. Fordította: Szerdahelyi J.

## SZEMÉLYEK:

Fra-Diavolo (San Marco marquis név alatt)	Mozey M.
Lord Kokburn, utazó angol	Hunyadi J.
Pamela, neje	Reviczky E.
Lorenzo, egy csapat katonaság vezére	Sólyom L.
Matheo, fogadós	Csatár Gy.
Zerline, leánya	Bugár A.
Giacomo, bandita	Rónaszéki.
Beppo, bandita	Forias P.

## HELYÁRAK:

Nagypáholy, földszinten vagy első emeleten	6 frt — kr
Páholy, földszinten vagy első emeleten	4 frt 50 kr
Páholy, második emeleten	3 frt — kr
Támlásszék, (földszinten) a 0. és első három sorban	1 frt 20 kr
Támlásszék, (földszinten) 4, 5, 6. és 7. sorban	1 frt — kr
Támlásszék, (földszinten) 8, 9, 10, 11. és 12-ik sorban	— frt 80 kr
Második emeleten 1. sorban	— frt 80 kr
Második emeleten 2. és 3. sorban	— frt 60 kr
Második emeleten 4. és 5. sorban	— frt 50 kr
Harmadik emeleten, első sor közepén	— frt 50 kr
Harmadik emeleten, közepén a többi sor oldalt minden sorban	— frt 40 kr
Karzatülés, közepén	— frt 30 kr
Karzatülés, oldalt	— frt 20 kr
Egy szinlap a pénztárnál	— frt 10 kr

## Kezdeté 7 órakor.

## IDEGENEK NÉVSORA.

— Január 8. —

Három Király szálloda: Roth Bernát kereskedő, Tót-  
vár. Traucz Adelf kereskedő, Szemlak.  
Arany Kulcs szálloda: Vig Ferencz pályafelügyető,  
Gurahonoz, Gaál Balázs festő, Nagy-Kőrös. Tör k Josséf  
gépész, Pusztá-Kunágot. Goldberger József ügynök,  
Borossebes.

Felölös szerkesztő: Vass Géza.



25853/1894.

**Hirdetés.**

A nagymélt. földmivvelésügyi m. kir. miniszter ur 7286/94. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy a csehországi cs. kir. helytartóság f. évi november hó 5-én 153,685. sz. a. kelt hirdetménye szerint a magyarországi sertések azonnali levágás czéljából mindazon csehországi városokba bevihetők, melyekben közvágóhid van, hova az állatok a vasuti állomástól lófogatu kocsikon szállítandók. Arad, 1894. december 15.

**A városi tanács.**



**Magy. kir. államvasutak. Üzletvezetőség Aradon.**

23806/I. szám.

**Pályázati hirdetmény.**

A magyar királyi államvasutak Piski állomásán levő pályavendégül bérletére ezennel zárt ajánlatu pályázat hirdettetik.

A bérlet 1895. évi május 1-vel kezdődik és tart ezen időponttól számított három éven át, vagyis 1898. évi április 30-áig.

A bérleti feltételek a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetőségének I. osztályában a rendes hivatalos órákban megtekinthetők, miért is ajánlattevőkről feltételeztetik, hogy azokat ismerik és egész terjedelmükben kötelezőknek elfogadják.

Az 50 kros bélyeggel és a borítékon «Ajánlat a piskii pályavendégül bérletére» felirattal

ellátott ajánlatok lepecsételve 1895. évi márczius hó 15-én déli 12 óráig alulírott üzletvezetőség I. osztályánál nyújtandók be.

Bánatpénz fejében 100 ft azaz száz forint készpénzben vagy állami letétekre alkalmas értékpapirokban legkésőbb 1895. évi márcz hó 14. déli 12 óráig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősége gyűjtőpénztáránál Aradon letendő.

Takarékpénztári betétkönyvek letét gyanánt nem fogadtatnak el.

Ezen feltételektől eltérő vagy nem a kitűzött határidőre beérkezett ajánlatok nem vétetnek figyelembe.

Az ajánlatok között a választás szabadon, a bérösszegre való tekintet nélkül történik.

Aradon, 1894. október hó 9-én.

**Az üzletvezetőség.**

**VASUTI VONATOK MENETRENDJE**

Érvényes 1894. évi október hó 1-étől.

**Budapest—Arad.**

	reggel	délut.	este
BUDAPEST indul.	8,05	1,55	10,—
Szolnok	11,10	4,00	1,37
Csaba	2,23	5,55	4,35
Kétegyháza	2,54	6,18	5,08
Lőkősháza	3,12	—	5,28
Kurtics	3,28	6,37	5,43
Sofronya	3,40	—	5,55
ARAD érkezik	3,55	6,55	6,10

**Arad—Budapest.**

	d. e.	reggel	este
ARAD indul	11,30	8,20	9,45
Sofronya	11,46	—	10,02
Kurtics	11,58	8,38	10,16
Lőkősháza	12,14	—	10,35
Kétegyháza	12,37	9,03	11,—
Csaba	1,28	9,25	11,45
Szolnok	4,31	11,22	3,00
BUDAPEST érkezik	7,35	1,20	6,30

**Erdély felé.**

	d. u.	reggel	d. u.	este
ARAD indul	2,30	6,35	4,30	7,05
Glogovác	2,44	6,46	4,42	—
Gyórok	3,15	7,07	5,03	—
Paulis	3,32	7,18	5,14	—
Radna-Lippa	3,58	7,35	5,32	7,50
Konop	4,30	7,58	5,56	—
Berzova	4,50	8,14	6,12	—
Tótvár	5,21	8,38	7,41	—
Soborsin	5,40	8,56	7,00	8,51
Piski	—	11,04	9,38	—
Gyulafehérvár	—	12,51	11,25	11,18
Tövis érkezik	—	1,20	11,54	11,40

**Erdély felől.**

	éjjel	éjjel	este
Tövis indul	3,36	8,19	1,35
Gyulafehérvár	3,59	4,04	2,14
Piski	5,05	6,05	3,59
Soborsin	6,33	8,21	4,00
Tótvár	—	8,40	4,21
Berzova	—	9,09	4,50
Konop	—	9,25	5,09
Radna-Lippa	7,29	9,58	5,47
Paulis	—	10,11	6,02
Gyórok	—	10,25	6,18
Glogovác	—	10,48	6,47
ARAD érkezik	8,10	11,00	7,00

**Arad—Csaba—Nagyvárad.**

	reggel	délut.
ARAD indul	5,18	3,56
Sofronya	5,31	4,18
Kurtics	5,44	4,45
Lőkősháza	6,00	5,18
Kétegyháza	6,18	6,13
Kigyós	6,31	6,37
Csaba	7,02	6,55
NAGYVÁRAD érkezik	9,32	—

**Nagyvárad—Csaba—Arad.**

	délután	délután
NAGYVÁRAD indul	—	4,25
Csaba	7,09	7,12
Kigyós	7,24	7,25
Kétegyháza	7,47	7,39
Lőkősháza	8,14	7,58
Kurtics	8,38	8,15
Sofronya	8,53	8,27
ARAD érkezik	9,10	8,42

**Arad—Temesvár.**

	reggel	d. e.	délut.
ARAD indul	6,20	11,35	5,00
Uj-Arad	6,31	11,59	5,21
Németságh	6,49	12,24	5,47
Vinga	7,08	12,52	6,14
Orozifalva	7,20	1,09	6,34
Merozifalva	7,31	1,25	6,52
Szt.-András	7,48	1,44	7,12
TEMESVÁR érkezik	8,01	2,10	7,39

**Temesvár—Arad.**

	reggel	d. u.	éjjel
TEMESVÁR indul	8,20	1,12	9,10
Szt.-András	8,46	1,41	9,29
Merozifalva	9,04	1,59	9,43
Orozifalva	9,19	2,15	9,54
Vinga	9,42	2,40	10,11
Németságh	10,00	2,57	10,26
Uj-Arad	10,30	3,30	10,45
ARAD érkezik	10,43	3,44	10,55

**Uj-Szt.-Anna—Kétegyháza.**

	d. e.	este
UJ-SZT.-ANNA indul	8,00	6,40
Simánd	8,31	7,11
Kisjénő-Erdőhegy	9,20	7,55
Székudvar	9,36	8,11
Sikló	9,51	7,26
Ottlaka	10,5	8,40
Elek	10,23	8,57
KÉTEGYHÁZA érkezik	10,38	9,12

**Kétegyháza—Uj-Szt.-Anna.**

	reggel	d. u.
KÉTEGYHÁZA indul	5,17	8,03
Elek	5,30	3,23
Ottlaka	5,40	3,36
Sikló	5,51	3,50
Székudvar	6,08	4,06
Kisjénő-Erdőhegy	6,24	4,39
Simánd	6,49	5,10
UJ-SZT.-ANNA érkezik	7,14	5,40

**Mezőhegyes—Kétegyháza.**

	reggel	este
MEZŐHEGYES ind.	7,05	8,50
Kamarásmaj.	7,17	8,42
Nesze	7,25	8,52
Kovács háza	7,42	9,10
Bánhegyes	8,04	9,33
M.-Bozás	8,25	9,55
Bánkut	8,37	10,09
KÉTEGYHÁZA érkezik	8,55	10,30

**Kétegyháza—Mezőhegyes.**

	délután	reggel
KÉTEGYHÁZA ind.	3,00	5,16
Bánkut	3,22	5,36
Megyes-Bozás	4,40	5,49
Bánhegyes	4,02	6,06
Kovács háza	4,25	6,23
Nesze	4,39	6,35
Kamarás-major	4,48	6,43
MEZŐHEGYES érkezik	5,00	6,55

**Arad—Szeged.**

	reggel	d. e.	a. u.
ARAD indul	5,00	9,00	4,20
Szt.-Tamás	5,24	9,22	4,49
Pécska	5,43	9,36	5,13
Battonya	6,12	10,01	5,47
Tompa	6,24	10,11	6,00
Mezőhegyes	7,01	10,40	6,54
Csanád-Palota	7,22	11,00	7,21
Nagylak	7,39	11,15	7,43
Apátfalva	8,01	11,35	8,09
Makó	8,26	11,56	8,51
Kis-Zombor	8,42	12,12	9,10
SZEGED érkezik	9,33	1,00	10,10

**Szeged—Arad.]**

	d. u.	este	reggel
SZEGED indul	2,20	6,00	4,20
Kis-Zombor	3,12	6,45	5,16
Makó	3,35	7,01	5,43
Apátfalva	3,55	7,23	6,02
Nagylak	4,17	7,44	6,24
Csanád-Palota	4,32	7,59	6,39
Mezőhegyes	5,08	8,27	7,10
Tompa	5,32	8,40	7,35
Battonya	5,45	9,01	7,48
Pécska	6,10	9,25	8,14
Szt.-Tamás	6,23	9,33	8,27
ARAD érkezik	6,45	10,00	8,50

**Arad—Gurahonoz.**

	reggel	d. u.	d. u.
ARAD indul	6,40	5,23	12,30
Ótvényes	6,56	5,39	12,55
Zimánd-Ujfalu	7,02	5,45	1,08
Uj-Szt-Anna	7,24	6,07	2,09
Világos	7,46	6,29	2,39
Muzska-Magyarád	7,53	6,36	2,52
Pankota	8,04	6,47	3,26
Apatelek	8,35	7,18	4,28
Borosjenő	8,47	7,30	5,08
Bokszeg-Beél	9,09	7,52	5,43
Borossebes-Buttyin	9,38	8,20	6,53
Almás-Alcsill	10,05	8,47	7,38
GURAHONCZ érkezik	10,20	9,02	8,00

**Gurahonoz—Arad.**

	reggel	d. u.	reggel
GURAHONCZ indul	4,20	3,10	4,25
Almás-Alcsill	4,37	3,27	4,52
Borossebes-Buttyin.	5,05	3,56	5,59
Bokszeg-Beél	5,32	4,23	6,54
Borosjenő	5,56	4,47	7,40
Apatelek	6,06	4,57	8,00
Pankota	6,42	5,32	9,20
Muzska-Magyarád	6,48	5,38	9,32
Világos	6,55	5,45	9,50
Uj-Szt-Anna	7,21	6,11	10,40
Zimánd-Ujfalu	7,39	6,29	11,10
Ótvényes	7,44	6,34	11,18
ARAD érkezik	8,00	6,50	11,43

**Borosjenő—Csermő.**

	délután	este
Borosjenő indul	8,55	7,35
Csermő érkezik	9,55	8,35

**Csermő—Borosjenő.**

	reggel	délután
Csermő indul	4,50	3,35
Borosjenő érkezik	5,50	4,35

26389/1894.

**Hirdetés.**

A nagymélt. földmivelségi m. kir. miniszter ur 75862/894. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik hogy a morvaországi cs. és kir. helytartóság f. évi november hó 22-én 40923. sz. a. kelt hirdetménye szerint a magyarországi hasított körmű állatok (kivéve a ragados tüdőlobbal fertőzött törvényhatóságok területéről származó szarvasmarhákat) azonnali levágás céljából vasuton mindazon morvaországi városokba bevihetők, melyekben állat orvosi felügyelet alatt álló közbárányhid van.

Arad, 1894. évi december hó 15.

**A városi tanács.**

25799/1894.

**Hirdetés.**

A nagymélt. m. kir. belügyminiszter ur 101491/1894. sz. a. kelt rendelete nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy az ugynevezett erősítő essentiák behozatalának, iparszerű előállításának, forgalomba hozatalának és égetett szeszes italokkal való vegyítésének megtiltása tárgyában. A m. k. belügyminiszternek 1876. évi július hó 4-én 31026. sz. a. kelt rendelete alapján az égetett szeszesitalokhoz használt ugynevezett erősítő essentiáknak, melyek erősen izgató, különösen csipős fűszerekből és növényi anyagok, u. m. borsból, paprikából, csillából és éfélékből készült, vagy narcotikus anyagokat, vagy amylalkoholt, kozmaolajat tartalmaznak és arra szolgálnak, hogy az égetett szeszesitalokkal vegyítve, ezeknek izgató vagy kábító hatását fokozzák, behozatala, iparszerű előállítása, forgalomba hozatala és vegyítése, miután azok a magyar országos közegészségügyi tanács szakvéleménye következtében az egészségre ártalmas hatásuaknak találtattak, az osztrák cs. kir. kormányval egyetértőleg megtiltattik.

A gyógy vagy diateticus szerek tekintendők alkoholos készítmények ezen tilalom által nem érintetnek.

Aki a jelen rendelet határozatai ellen vét, kihágást követ el és amennyiben cselekménye a büntető törvények, vagy a közegészségügyi törvény, vagy szabályok szerint súlyosabb büntetés alá nem esik, 100 forintig terjedhető pénzbírsággal és visszaesés esetén, ha az utolsó büntetéssel kiállása két év még nem múlt el, 100 forintig terjedhető pénzbüntetéssel és 15 napig terjedhető elzárással büntetendő. Jelen rendelet 1894. évi december hó 1-én lépett hatályba.

Arad, 1894. december hó 15.

**A városi tanács.**

6/895. g. sz.

**Hirdetmény.**

A városi partvédművek fenntartásához mintegy 5000 drb járnidősség, legalább 4 méter hosszú rózsére lévén szükség, felhívtnak a vállalkozók, miszerint az erre vonatkozó ajánlatukat a gazdasági szék elnöke előtt szóval vagy írásban mielőbb tegyék meg.

Arad, 1895. január 7-én.

**Arad sz. kir. város gazdasági széke.****Arad sz. kir. város kap. hivatalától.**

17844/1894. sz.

**Felhívás.**

A kocsis vezetők a színházhoz és onnan vissza oly sebesen szoktak hajtani, hogy a színházba igyekező gyalogosok testi épsége veszélyeztetve van.

Elrendelem ennél fogva, hogy a színelőadás kezdete és végeztével úgy az Atzél Péter-utcán, valamint a templom- és Deák Ferenc-utczák torkolatánál csak lassu menetben szabad utczani.

Az ezen intézkedésem ellen vétők az 1879. évi XI. t. cz. 120. §-a alapján büntetve lesznek.

Arad, 1894. december hó 27-én.

**Sarlot Domokos**  
főkapitány.

26133/1894.

**Hirdetmény.**

A nagyméltóságú m. kir. belügyminiszteriumnak 101636/1894. számú intézkvénye nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy az 1894. évben engedély mellett termelt dohány beváltására kiküldött bizottság Arad sz. kir. város területén f. évi december 10-től 1895. évi február hó 23-ig működik.

Arad, 1894. december 12.

**A városi tanács.****Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.**

17702/1894.

**Hirdetmény.**

A beállott havazások esetén felhívtnak a ház és telektulajdonosok, hogy házuk és telkük előtt elvonuló gyalogutról a havat mindannyiszor ahányszor szükséges, lesepertessék s olyankor pedig, midőn a gyalogjáró csuszós, azt apró homok vagy fűrészpórral beszórassék, mivel ebben esetben a gyalogutak gondozása iránt alkotott szabályrendelet alapján szigoruan büntettni fognak.

A házak udvaraiban összegyűlt s kihordatni szokott hómennyeség lerakóhelyéül a Maros meder, a személtérakóhelyek a szárazhid baloldalán, a Hercz-féle fatelep mögött elterülő mélyedés, a nagyváradi-ut jobboldalán az éldvíz-csatorna töltése mellett levő gödrös terület és a Kossuth-utca végén levő hid baloldalán az éldvíz-csatorna balpartjáig elterülő mélyedés jelöltetik ki.

Arad, 1894. december 21.

Főkapitány ur távollétében:

**Nyáry Béla**  
alkapitány.**Arad sz. kir. város kapitányi hivatalától.**

19/1895.

**Körözés.**

Arad szabad királyi város határában egy sárga szőrű agár kutya találtatott bitangóságban. Ezen kutya tulajdonosa körözttetik azzal, hogy annak átvétele végett folyó hó 13-ig jelentkezzék.

Aradon, 1895. évi január hó 5-én.

**Sarlot Domokos**  
főkapitány.**M. kir. államvasutak.**

29575/I. szám.

**Pályázati hirdetmény.**

A magyar kir. államvasutak szentesi osztálymérnökségénél egy irodaszolgái állás üresedett meg, melylyel 210 frt azaz kétszáz tíz forint, illetve 1895. évi július hó 1-től 250 frt, azaz kétszázötven frt évi fizetés, 60 frt lakbér és szolgálati ruházat élvezete van egybekötve.

A polgári alkalmazásra jogosító hadügyi vagy honvédelmi miniszteri igazolvánnyal ellátott kiszolgált katonai altisztek az ily állások betöltésénél elsőbbséggel bírván, felhívjuk azon altiszteket, kik az 1873. évi II. t. cz. értelmében jogosultsággal bírnak és pályázni óhajtnak, hogy említett igazolvánnyal felszerelt folyamodványukat — melyben a vasuti szolgálatra képesítő, 35 évet meg nem haladó koron, ép egészséges testalkaton kívül a magyar nyelv szóval és írásban való bírása, a számolás elemeiben való jártasság, valamint a magyar honpolgárság keilben igazolandó — következő czim alatt: »A magyar kir. államvasutak üzletvezetőségének Aradon. Pályázat irodaszolgái állásra» borítékba zárva legkésőbb 1895. évi márczius hó 1-ig terjesszék be; minthogy az ezen napon tul beérkező kérvények figyelembe vétetni nem fognak.

A kérvényre 50 kr. bélyeggel még el nem látott mellékleteire pedig egyenként 15 kr-os okmánybélyeg teendő.

Aradon, 1894. december 24-én.

**Az üzletvezetőség.****Arad szabad királyi város kapitányi hivatalától.**

17388/1894.

**Hirdetmény.**

A nagyméltóságú kereskedelemügyi m. kir. miniszter urnak 82087. sz. a. kelt leirata alapján értesitem az érdekelteket, hogy Fiume város területén a házalás a házalási szabályok 17. §-ában és az ezen szakaszt kiegészítő későbbi rendeletekben bizonyos vidékek lakóinak biztosított jogok épségben tartása mellett tiltva van.

Arad, 1894. december hó 15-én.

**Sarlot Domokos**  
főkapitány.

25454/1894.

**Pályázati hirdetmény.**

A nagyméltóságú m. kir. honvédelmi miniszteriumnak 70807/94. sz. iatézvénye nyomán ezennel közhírré tétetik, hogy háboru idején a katonai élelmező tisztviselőkben beálló nagyobb szükséglet fedezhetése céljából, és hogy a katonai élelmező szolgálatra alkalmas egyének a népfelkelésről szóló 1886. évi XX. t. cz. 9. §-a és a népfelkelési utasítás 5. §-a értelmében már békében kijelölhetők legyenek a népfelkelő kötelezettségben álló azon állampolgárok, kik népfelkelő kötelezettségüket háboru idején élelmező tisztviselői minőségben óhajtnak teljesíteni, iszti szolgálatra már békében megfelelő kiképzést nyerhetnek, ha erre önként jelentkeznek.

A felvételi feltételeket tartalmazó részletes pályázati hirdetmény a városi levéltárban 1894/1894 irattári jel alatt van elhelyezve, hát azt az érdekeltek betekintheik.

Arad, 1894. december hó 21.

**A városi tanács.****Arad sz. kir. város polgármesterától.**

79 | 894. pm.

51 9—02

**Hirdetmény.**

Arad sz. kir. város közönsége részéről közhírré tétetik, hogy a városi árva-pénztárból és a város által kezelt alapokból törlesztési kölcsönök vehetők.

Fizetendő évenként: 23 évi törlesztésre 8% a melyből tőke törlesztésre esik 2% 26 fél évi törlesztésre 7 1/2%, melyből tőke törlesztésre 1 1/2% fordittatik. 32 évi törlesztésre 7% a melyből a tőketörlesztésre 1% számoltatik el. A kölcsönvevők jogában áll kölcsönt a törlesztési időn belül is félévi felmondásra a félévi kamat különbözet megtérítése mellett visszafizetni.

Arad 1894. január 10.

**Salacz Gyula,**  
királyi tanácsos polgármester.

26532/1894.

**Hirdetmény.**

Városunk közönségének ezennel tudomására hozzuk, hogy azon magánosok, kik saját házi szükségletükre a közbárányhidon kentes által sertést vágatnak, tartoznak a városi fogyasztási adó felügyelőségtől előzetesen igazolványt beszerezni, mert különben a vágás a fogyasztási adó befizetését igazoló bárcza nélkül meg nem engedttetik.

Arad, 1894. decz. 15.

**A városi tanács.**